

Det kgl. Landhusholdningssekselskabs Generalforsamling

den 18de December 1878.

(Stenografisk refereret).

Overkammerherre, Lehnsgreve Holstein-Holsteinborg præfiserede og meddelte, at Selskabets Medlemstal var ved Aarets Begyndelse 866; i Juni Maaned optoges 37 Medlemmer og i December 19; i Aarets Løb har der imidlertid ved Udmeldelse og Dødsfald været en Afgang af 23 Medlemmer, saa at Medlemstallet for Øjeblikket er 899. Nogle iaften modtagne Anmeldelser ere komne for sent til, at Vedkommende kunne blive optagne som Medlemmer i Aar. Skjøndt de altsaa først formelt kunne blive optagne i Juni Maaned næste Aar, vil der dog efter de engang vedtagne Regler intet være til Hinder for, at de kunne overvære Møderne og modtage Bogsendinger.

Udsalget af de foretagne Valg har været, at der er valgt til:

Præsident: Overkammerherre, Lehnsgreve Holstein-Holsteinborg med 143 St.

Medlemmer af Bestyrelsesraadet:

a) ved almindelig Stemmegivning:

1) hvis Funktionstid udløber 1880:

Hofjægermester, Greve Danneberg-Samsøe, Brattingborg med 71 St.

(Derestefter havde Forpagter Bokelmann 28 St.)

2) hvis Funktionstid udløber 1881:

Godsejer Valentiner, Gjeddesdal, med 150 St.,
 Proprietær Heide, Kjersgaard, med 148 St.,
 Ambr. Berner-Schilden, Clausholm, med 148 St.,
 Etatsraad Hofman (Bang), Hofmangave, med 146 St.,
 Kammerraad J. B. S. Andersen med 129 St.,
 Forpagter Bokelmann, Nørregaard, med 75 St.
 (Derestfer havde Greve Danneffjold-Samsøe 38 St.)
 Etatsraad Carøe, der frattraadte efter Tur, havde fra-
 bedt sig Gjenvalg.

b) af Landbosforeningerne:

Bejle Amt: Proprietær Eckardt til Drumgaard,
 Maribo Amt: Amjtr., Forpagter Rosen, Christiansfæde,
 Sorø Amt: Godsejer P. J. de Neergaard til Førs-
 levgård,
 Sorø Amt: Forpagter G. P. Thalbitzer, Thurebyholm,
 Holbæk Amt: Højjægermester, Greve Lerche, Astrup.

Den sidstnævnte er valgt i Stedet for afdøde Lehnsbaron
 Zytphen-Abeler. Hammerum Herreds Landbosforening i Ringkjø-
 bing Amt har, uagtet der to Gange er tilskrevet den, ikke indsendt
 nogen Underretning om, at den har valgt noget Medlem, og dette
 Amt vil derfor for Tiden ikke være repræsenteret i Landhushold-
 ningsfælleskabet.

Til Revisor er valgt Justitsraad Koch paa Bømmetofte med
 139 Stemmer og til Bestyrelsesmedlem for „Fond til Landmænds
 Uddannelse“ Ambr. Sehested, Broholm, med 137 St.

Bestyrelsesraadet gjenvalgte af sin Midte til Medlem af Bog-
 udvalget: Docent Fjord, og til Medlemmer af Belønningsud-
 valget: Amjtr. Rosen, Christiansfæde, og Etatsraad Hofman
 (Bang), Hofmangave.

Bestyrelsen har godkendt det reviderede Regnskab for
 1877—78 og meddelt Decharge derfor.

Foruden de almindelige løbende Forretninger (Foredrag, Hæ-
 dersbelønninger, Anstæffelse af Bøger osv.) skulle følgende Punkter
 af Selskabets Virksomhed nævnes:

Fra gammel Tid har det været saaledes, at alle Selskabets Møder og da ogsaa de 2 ordentlige Bestyrelsesmøder i Oktober og December ere blevene afholdte i Kjøbenhavn. Herfra er der imidlertid gjort en Undtagelse, i det man i Fjor sammenkaldte et Møde i Aarhus i Anledning af de Banstueligheder, som Kvægudførfelsen herfra til England frembød, og i Aar sammenkaldte Præsidiet et ekstraordinært Bestyrelsesmøde i Svendborg, medens Landmandsforsamlingen afholdtes der, dels fordi Præsidiet ansaa det for ønskeligt, at det saa snart som muligt kom til Bestyrelsesraads Rundsfab, hvad der var steet med Hensyn til den ovenfor omtalte Sag, og dels ogsaa for yderligere at konstatere, at Landhusholdningselskabet ikke er uwilligt til, naar Forholdene gjøre det ønskeligt, at holde Møder ogsaa udenfor Kjøbenhavn. Mødet afholdtes den 3die Juli.

De Herrer vide jo alle, at der har været en stor Fare tilstede for, at der skulde komme et Forbud mod al Indførsel til England af fremmed Kvæg i levende Live. Landhusholdningselskabet har anseet det for en det nærliggende Opgave at søge at modvirke en saadan Bestemmelse i den engelske Lovgivning, der utvilsomt vilde have en meget sørgelig Virkning paa den for Landet, særlig for Jylland, saa vigtige Kvægafledning, og det har derfor anstrængt sig paa forskjellig Maade. Der har været sendt en færlig Deputation til England, bestaaende af Statsraad Tesdorpf, Greve Dannefeld-Samsøe, Brattingsborg, og Kmhr. Skeel til Birkelse. Denne Deputation gav Møde for den parlamentariske Kommission i London og søgte paa bedste Maade at forsvare de danske Interesser. Under den videre Behandling af Sagen viste Forholdene i England sig imidlertid mere og mere truende, og det maatte derfor ansees for højt ønskeligt, at man ikke nøjedes med det Skridt, der var gjort, men at der blev gjort noget yderligere for at forsøge paa at forebygge, at Danmark gik ind under den store Klasse af Lande, for hvem Indførsel af levende Kvæg skulde stoppes. Der maatte lige over for en saadan Eventualitet træffes ekstraordinære Foranstaltninger. Her maa nu bemærkes, at de danske Interesser med Hensyn til Exporten af le-

vende Kvæg herfra til England har havt en meget varm og dygtig Forsvarer og Støtte i vor Gesandt i London, Hs. Excell. General Bülow; men det var klart, at Forholdene kunde komme til at ligge saaledes for, at den danske Gesandt ikke i alle Maader kunde virke for vore Interesser og staa lige over for den engelske Regjering saaledes som en Mand kunde gjøre, der ikke var i den Stilling som Gesanden. Man ansaa det derfor for ønskeligt at formaa en Mand til at tage derover, som ubunden i alle Maader kunde varetage de Interesser, som den danske Kvægerport kunde ønske bragt frem. Der blev nu Spørgsmaal om, hvem der vilde være bedst skikket til at overtage dette Hverv, og efter nogen Overvejelse kom man til det Resultat, at den hertil bedst skiktede var Folkethingsmand Bille. Efter nøje at have overvejet Sagen erklærede han sig med stor Beredvillighed rede til at overtage dette Hverv, og det skal siges her, at han har røgtet det paa en lige saa dygtig som tilfredsstillende Maade, idet jo Udfaldet af Sagen er blevet, at Danmark er optaget blandt de mest begunstigede Lande, saaledes at vi kunne indføre levende Kvæg. Ganske vist ere Reglerne for Importen meget strenge, og det er derfor nødvendigt at iagttage al mulig Forsigtighed. 3 April Maaned stod der i Times flere Artikler angaaende Indførsel af levende Kvæg, og Sagen er derefter i den engelske Presse bleven forsvaret kraftig og stærkt. Disse Artikler ere skrevne af Hr. Bille, der i det Hele taget, som sagt, har behandlet denne Sag paa en saa dygtig Maade, at vi alle maa erkjende, at vi ikke kunde have fundet nogen bedre Talsmand end ham. Lidt efter lidt slog Stemningen i England om, saaledes at Regjeringen ansaa det for rigtigt at omforme Lovforslaget, saa at Indførsel af levende Kvæg blev tilladt enkelte Stater og deriblandt Danmark. 3 Maj Maaned var Hr. Bille selv tilstede i London og blev der i omtrent 2 Maaned sammen med Selskabets Husdyrkonfulent, Hr. Dyrøge Jessen, der var tilstede for at give Hr. Bille de fagmæssige Oplysninger, han kunde ønske. Se vi nu, hvorledes Resultatet ligger for, maa vi vistnok med Taknemmelighed paastjønne den Birkomhed, Hr. Bille har udfoldet, og Præsibiet skal her paa

Bestyrelsesraadets Begne foreslaa for Generalforsamlingen, at Selskabet udtaler til Hr. Wille en varm Paastjonnelse og Tak og giver denne et synligt Tegn ved at tilstille ham Selskabets Collins=medaille, som en Aerkjendelse af hans betydelige Fortjenester i den omhandlede Sag. Forslaget fandt Forsamlingens fulde Tilslutning, idet denne rejste sig. Lige overfor den Virksomhed, som ved samme Lejlighed er udvist af den danske Gesandt i London, har Præsidiat anseet det for en Pligt at udtale en Tak, hvilket er skeet i en til Hs. Excell. General Bülow i den Anledning affendt Skrivelse. Skjøndt de Udgifter, der ere forvoldte i Anledning af denne Sag, ganske vist falde med en betydelig Vægt i Regnskabet, ville dog vistnok alle erkjende, at de ere særdeles vel anvendte.

Den næste Sag, som skal omtales, kjende de Herrer ogsaa fra tidligere Tid, det er nemlig Sagen om Landbrugskonsulenten. Som de Herrer ville erindre, fremkom der i sin Tid et Forslag fra Prof. Prosch angaaende denne Sag til Indenrigsministeriet. Dette Ministerium sendte Sagen til Landhusholdnings-selskabet for at erholde dets Betænkning, hvilken ogsaa blev afgiven, hvorefter Ministeriet opfordrede Selskabet til at foranledige Sagen drøftet af de forskjellige Landbosforeninger. I Følge Landhusholdnings-selskabets Anmodning til disse Foreninger om at udtale sig om Sagen, er der ogsaa indkommet en Mængde forskjellige Udtalelser, og flere ere ivente. Skjønt alle Foreninger ere enige om, at en sliq Foranstaltning kunde være ønskelig, have de dog udtalt sig paa en meget ulige Maade. Nogle frygte for Udgiftens Størrelse, andre ønske Foredrag afholdte eller Virksomhed i anden Retning; nogle ville have, at Udgiften skal bæres af Staten, medens andre vel kunde være villige til at give Bidrag, hvis det ikke oversteg dets Kræfter, osv. osv. For paa Basis af disse Udtalelser at udarbejde en Indstilling til Ministeriet angaaende denne vigtige Sag, er der nedsat et Udvalg, bestaaende af d'Hr. Etatsr. Tesdorpf, Propr. Heide, Jægerm. Fr. Friis, Godsejer Ingerslev og Docent Fjord.

En anden Sag, over hvilken Ministeriet ogsaa har ønsket Selskabets Betænkning afgiven, er angaaende det Forslag om

Forsøgsanstalter, som er fremkommen fra den i Anledning af saadanne Anstalters Oprettelse nedsatte Kommission. Oprettelsen af Forsøgsstationer er et af de Emner, som længe have staaet paa Dagsordenen, og om hvilke der er talt og skrevet meget. Til at udarbejde en Indstilling angaaende denne Sag er der ogsaa nedsat et Udvalg, som bestaaer af d'Her. Prof. Førgensen, Godsejer Valentiner, Jægerm. J. Friis, Inspektør Buus og Godsejer Neergaard (Førslev).

En Sag, der ogsaa fortjener særlig Omtale, er Inspektør Feilbergs Rejser i Island. Som de Herter ville mindes, foretog Hr. Feilberg paa Selskabets Foranledning i 1876 en Rejse til Island for at undersøge Landbrugsforholdene der, og muligvis paa disse Undersøgelser basere et Forslag til at fremme og støtte, hvad der maatte ansees ønskeligt i saa Henseende. I 1876 berejste han den sydlige Del af Landet og i det følgende Aar den nordlige Del. Disse Rejser fremkaldte hos Hr. Feilberg Ønsket om ogsaa at gjøre en Rejse til det vestlige Norge, da det maatte forudsættes, at Forholdene der i mange Retninger have Lighed med de islandske Forhold, og at det derfor vilde være af Interesse at lære Forholdene i denne Del af Norge at kjende. Denne sidste Rejse er foretaget i Aar, og der foreligger nu fra Hr. Feilbergs Haand en Beretning om hans Rejser. Han foreslaaer Oprettelsen af en praktisk Landbrugs-skole paa Island i Lighed med den, der findes i Stend i Bergens Stift, og Forslaget er, ledsaget af Selskabets anbefaling, indgivet til Ministeriet for Island, for at det nærmere kan behandle denne vistnok noget vanskelige Sag. Der er fra Selskabets Side ved denne Lejlighed al Grund til at udtale en særlig Paastjønneelse og Tak til Hr. Feilberg for den Beredvillighed, hvormed han har foretaget Rejsen, og for den Uegennyttighed, han har udvist, idet han afviste en Del af den ham tilstaaede Godtgjørelse for Rejserne paa Island, skjøndt han selv havde maattet lægge Penge til. Dette kunde ikke gaa an, og man blev da enig med Hr. Feilberg om, at han skulde anvende Resten af den ham engang tilstaaede

Rejsegodtgjørelse til en Rejse i Norge. Udgifterne til denne sidste Rejse ere altsaa i Virkeligheden afholdte af Hr. Feilberg selv.

Til den i Aar afholdte Landmandsforsamling har Selskabet som sædvanlig ydet et Bidrag af 2000 Kr. Foruden disse udenfor den daglige Virksomhed liggende Sager, er der flere, som skulle omtales, og da først Selskabets Forhold med Hensyn til Danmarks Deltagelse i Verdensudstillingen i Paris. Da det Forslag, der blev fremsat af Grossererersocietetet var gaaet igjennem i Rigsdagen, blev der Spørgemaal om at danne en særlig Komite, som skulde behandle denne Sag, og det blev vedtaget, at denne Komite skulde bestaa af Medlemmer af Grossererersocietet, Industriforeningen i Kjøbenhavn, Kunstforeningen og Landhusholdnings-selskabet. For Landhusholdnings-selskabets Vedkommende valgtes til Medlemmer af Komiteen, Overkammerherre, Lehnsgreve Holstein-Holsteinborg, Rmbr. Steel til Virkelse, Professor Segelcke og Selskabets Sekretær, Forstander la Cour. Efter at Komiteen havde konstitueret sig, og efter at den efter en længere Forhandling var kommet til det Resultat, at den kunde udtale for Regeringen, at den ansaa det ikke for umuligt at tilvejebringe en Deltagelse i Verdensudstillingen i Paris fra Danmarks Side, blev Komiteen suppleret af Regeringen, og ved en ministeriel Skrivelse udnævnt af Regeringen til at træde sammen og fungere som „den danske Komite for Deltagelsen i Verdensudstillingen“. Det tør vistnok med fuld Tryghed og Sandhed siges, at ved den Virksomhed, som fra Selskabets Side udfoldedes i den Retning, blev det danske Agerbrug repræsenteret paa en saa fylldig Maade, som det ingenstunde tidligere har været repræsenteret. Vel kunde der maasse have været gjort endnu mere, men efter de Midlers Størrelse, der stode til dens Raadighed, er der vistnok gjort alt, hvad der kunde gøres, og vist er det, som sagt, at vi ingenstunde tidligere have været saa fylldigt repræsenteret ved nogen Verdensudstilling i Udlandet.

Samtidig med Verdensudstillingen afholdtes der i Paris en Mængde Kongresser, og deriblandt da ogsaa en international Landøkonomisk Kongress. Der kom Opfordring til Selskabet

fra Société des Agriculteurs de France om at afgive en Beretning om det danske Agerbrug. Det faldt ikke let at tilvejebringe den. Først tænkte man paa at søge den tilvejebragt ved en enkelt Haand, men det viste sig, ikke at kunne ske; sk ndt der da allerede var hengaaet en Del Tid med Bestræbelse i den Retning, lykkedes det dog tilsidst at ordne Sagen paa en anden og særdeles tilfredsstillende Maade, nemlig derved, at Beretningen udarbejdedes af fjorten forskellige Fagm nd, som hver havde sin særlige Del at behandle. Beretningen, der oversattes paa Fransk ved en Franskmands Hjælp, foreligger trykt, og for saavidt nogen skulde ønske at gøre sig bekendt med den, kan den erholdes gjennem Boghandlen. De fjorten Herrer, der have leveret Bidrag til denne Beretning, ere d'Hr. Professorerne Falbe-Hansen, Johnstrup, Jørgensen, Prosch, Scharling, Segel e, Kaptain Hoffmeyer, Forstander J. E. la Cour, Arkitekt A. Klein, Kaptain Dalgas, Inspektør Feilberg, Redaktør E. Frederiksen, Dr. P. E. M ller og Docent Nybdahl. Foruden ovennævnte Skrift, der, som nævnt, udarbejdedes paa Selskabets Foranledning, fremkom ogsaa ved denne Lejlighed et andet Skrift om det danske Agerbrug, hvilket er udarbejdet af Redaktør Tuxen. I Følge Indbydelse deltog Selskabet i Kongressen ved Delegerede; disse vare d'Hr. Professorerne Jørgensen, Prosch, Segel e, Lehnsharoon Needy-Thott, Kamh. Steel, Inspektør Buus og Dyrlæge Jessen.

For at sætte Skolelærer P. Nielsen i Orslev i Stand til vedblivende at foretage sine vigtige Unders gelsler af Græsmarken, Dyrkning af Foderurter, Udryddelse af Utrudsarter og Snyltesvampe, er han ogsaa i det forløbne Aar bleven støttet af Selskabet med 600 Kr. De Herrer ville ved forskellige Lejligheder have seet, at Hr. Nielsen i den Retning har udvist ikke blot en meget god Vilje, men ogsaa en særdeles Dygtighed, og vi maa vistnok alle prise hans Virksomhed. — Prof. Jørgensen: De 600 Kr. gives til Hr. Nielsen for at han kan holde en Hjælpelærer; uden det vil han ikke kunne foretage de Arbejder, han har begyndt, eller være i Stand til at arbejde med den Sikkerhed, som er nød-

vendig for at skaffe bedre og bedre Resultater tilveje. — Præsidenten: De nævnte 600 Kr. ere i Budgettet opførte under Nr. 7, sammen med en Udgift af 300 Kr. til Foreningen for indenlandsk Frøavl. D'Hr. ville vistnok ogsaa her være enige i, at denne Forenings Formaal er meget nyttigt. Foreningen har imidlertid ikke haft saa stor Tilslutning, som ønskelig, og derfor er en lignende Sum som den, der ydes i Aar, opført paa Budgettet for næste Aar. Endvidere er der ifølge Forslag af Dr. P. E. Müller anskaffet nogle flere Instrumenter til Undersøgelse af Jordvarmens Forhold til Vegetationen. Undersøgelserne foretages uden Bederlag af Skovrider Friq.

3 Aarets Løb er der uddelt følgende Rejseunderstøttelser: Agronom Svein Sveinsson 200 Kr. til en Rejse i Skotland. Arkitekt Glahn i Nykjøbing 400 Kr. for i Ind- og Udlandet at gjøre sig kjendt med nye Staldbygninger. Ungkarl Christen Jensen i Hemmet ved Larm 100 Kr. for at gjøre sig yderligere kjendt med Driften af mindre Jordbrug. Landboskoleforstander Iversen 300 Kr. for at blive kjendt med Fedningen i Jylland. Repstyrer Jon Jonsson 200 Kr. til en Rejse her i Landet for at gjøre sig kjendt med Engvandingssvæsenet. Mejeriassistent J. P. Leegaard 150 Kr. til en videregaaende Uddannelse ved en Rejse i Indlandet, og Havebrugskandidat A. Madsen en yderligere Understøttelse af 200 Kr. for at blive kjendt med Frøavl i Tyskland.

Der er i det forløbne Aar uddelt Boggaver til 17 Laanebibliotheker.

Selskabet har for Tiden 141 Landoæfenslærlinge, 3 Mejeribestyrerlærlinge og 13 Mejeribødkerlærlinge. Som bekjendt, antages der ikke flere Mejeriske og Mejeribestyrerlærlinge.

Budgettet er saalydende:

Indtægt.

Konto.	Forventet Kassebeholdning 1/4 1879	÷ 974 Kr.
A.	Medlemskontingenter	17610 „
B.	Renter af Selskabets Aktiver	11872 „

C. Statskassens Tilskud	3200	kr.
D. Statsraad Schous Legat	200	"
E. Forskjellige Indtægter, navnlig Salg af Bøger	442	"
	<hr/>	
	32350	kr.

Udgift.

Konto.

1. Udarbejdelse og Trykning af landøkonomiske Skrifter	3000	"
2. Anskaffelse af landøkonomiske og naturvidens- skabelige Skrifter til Uddeling	7670	"
3. Selskabets Foredrags- og Diskussionsmøder	400	"
4. Landøkonomiske Foredrag	200	"
5. Mælkeriproduktionens Fremme	3000	"
6. Kvægavlens Fremme	3000	"
7. Plantekulturens Fremme	1200	"
8. Rejseunderstøttelser	3000	"
9. Selskabets Lærlinger	900	"
10. Hædersbelønninger for Landboslid	200	"
11. Landbrugets Binæringer	400	"
12. Færøerne, Island og Grønland	900	"
13. Udstillinger	1000	"
14. Drainingens Fremme	400	"
15. Forsøg, kemiske Analyser o. Ign.	500	"
16. Lønninger og Enkeunderstøttelser	4280	"
17. Regnskabsføring	1000	"
18. Fragt og Porto	700	"
19. Kontorudgifter, Inventarium, Bekjendtgørelser, Brændsel o. s. v.	1040	"
	<hr/>	
	32790	kr.
	Indtægt . .	32350 "
	<hr/>	

Forventet Kassebeholdning $^{31/3}$ 1880 . . ÷ 440 kr.

Prof. Jørgensen: Underballancen er kalkulatorisk, og det er ikke umuligt, at Aaret kan gaa ud uden Underballance. Ud-

giften til en Odstilling vil spares, eftersom den ikke er kommen i Stand, og altsaa vil Underballancen i det mindste formindses med den til denne Udstilling bevilgede Sum, 500 Kr.

ad 7. Professor Førgensen skal bemærke, at det er en ny Konto, der er kommet ind paa Budgettet. Summerne, der ere henlagte til denne, have hidtil været opførte paa forskjellige andre Konti, men syntes ikke rigtig at passe der, og derfor ansaa man det nødvendigt at indføre denne ny Konto analog med den til Kvægaavlens Fremme. Under denne Konto findes de 600 Kr. til Lærer P. Nielsen, ikke som Honorar, men for at han, som allerede tidligere sagt, kan holde en Hjælper, og 300 Kr. til Foreningen for indenlandsk Frøavl. Taleren vil her benytte Lejligheden til at lægge et godt Ord ind for denne Forening; den har bestaaet i nogle faa Aar og udrettet ikke saa lidt. De Udstillinger, den har afholdt, dels paa Landbohøjskolen og dels paa Tivoli sidste Efteraar samt den derom udgivne Beretning af Hr. Møller-Holst, vise i høj Grad, at der arbejdes med Iver og Interesse for Sagen, og der banes ved denne Forening en ny Vej, som ikke hidtil er betraadt, og som fortjener Understøttelse. Medlemskontingentet er kun 3 Kr. om Aaret, og man skal derfor ikke undlade at anbefale de Herrer at indtræde i Foreningen i større Antal end hidtil er skeet for paa den Maade at hjælpe Foreningen fremad. Landhusholdningselskabet skal naturligvis hjælpe, hvor det formaaer, og der faaes ogsaa Understøttelse andetsteds fra, men det er ikke tilstrækkeligt; hvad der fattes Foreningen er et Medlemstal, der kan vise, at der er Interesse for Sagen, og det er maaske Grunden til, at Foreningen ikke har faaet nogen Understøttelse fra Regeringen. I Udstillingerne faaer man saa at sige fuldt Bederlag for sine Penge, og desuden har Sagen Interesse og Betydning. Foreningen kan navnlig takke sin Sekretær, Hr. Møller-Holst, for hvad den nu allerede er; han har anvendt overmaade megen Flid i Foreningens Tjeneste.

Statsraad Hofman (Bang). Plantekulturen fremmes ikke alene direkte, men ogsaa indirekte ved at bortrydde de Hindringer, der stille sig i Vejen for den, og i de sidste Aar have vi seet, at

Snyltesvampe ere en meget stor Hindring for dens Fremme. Den Mand, som i saa Henseende skyldes megen Tak, fordi han har givet os mange Oplysninger, er Seminarielærer Kofstrup paa Staarup. For nogle Aar siden besøgte Taleren ham og saa, at han kun havde et daarligt Mikroskop af Chevalier, daarligere end det, hvormed Taleren havde fordærvet sine Øjne. Han troer derfor, at det vilde være meget nyttigt for Kofstrup og til Gavn for Landmænd og Forstmænd, om Kofstrup kunde blive sat i Stand til ved et bedre Mikroskop at fortsætte sine Undersøgelser. Taleren har for at kunne gjøre et direkte Forslag forespurgt, hvad et godt Mikroskop kunde koste, og han har da faaet at vide, at det kan bekostes for 300 Kr. Da man nu hører, at Hr. Nielsen faaer 600 Kr., kunde der vistnok ogsaa være Anledning til at vise Kofstrup en Anerkjendelse ved f. Ex. at forære ham et Mikroskop, der ganske vist ikke repræsenterer nogen betydelig Sum, men som vil fremme hans Virksomhed i overordentlig høj Grad.

Prof. Jørgensen. Kofstrup har virket saa meget i den af den foregaaende ærede Taler angivne Retning, at den Naade at hjælpe ham paa vistnok vil være heldig.

Præsidenten. Naar de Tilstedeværende ere enige om at tiltræde Forslaget, vil Præsidiat kunne behandle denne Sag. — Forslaget vedtoges enstemmig.

- ad 9. Prof. Jørgensen. Udgiften paa denne Konto er aftagen en Del, dels fordi der ikke mere antages Mejerstef- og Mejeribestyrerlærlinge, og dels fordi den stotske Undervisning er ophørt. Dette sidste er væsentlig skeet, fordi Mr. Goodlett ikke længer ønskede at modtage danske Lærlinge. Naar de kom til ham, kunde de ikke sproget, og naar de havde været der saa længe, at de havde lært det, gjorde de Fordring paa højere Løn, end han syntes at være i Stand til at give. Man tør vist nok antage, at Lærlingene vare temmelig uskyldige heri; det lader nemlig til, at der have været nogle daarlige Elementer paa Mr. Goodletts Gaard, som have sat ondt Blod i Lærlingene; saa snart det kom til, at disse forstode Engelsk, bleve de tirrede med, at de skulde gjøre Karlearbejde og tage Fruentimmerløn o. s. v. Mr. Goodlett

er desuden nu 70 Aar gammel og altsaa ikke mere saa vel skiftet til at give sig af med den Sag. Foreløbig vil altsaa denne Virksomhed falde bort. Mr. Goodlett har imidlertid gjort meget for vort Selskab, og der er derfor sendt ham en varm Tak og Selskabets Goldbøger af første Klasse. Skjøndt Selskabet i Virkeligheden har flere Læringer i Aar end tidligere, er Udgiften som sagt mindre, thi herhjemme koster det ikke saa meget at holde Læringerne, medens det derimod i Skotland kostede ikke saa lidt.

ad 12. Præsidenten. Af denne Konto foreslaaes 500 Kr. til Islandingens Svein Sveinsons Uddannelse ved den kgl. Veterinær- og Landbohøjskole. En lignende Sum har Ministeriet for Island erklæret sig villig til at yde i samme Djemed. Svein Sveinson har tidligere i en Række af Aar arbejdet ved Landbruget paa Island og er bestemt til Forstander for Landbrugsskolen deroppe.

Prof. Jørgensen. Svein Sveinson har været en Slags Landbrugskonsulent paa Island, og derfor er han udpeget til at uddanne Landmænd i praktisk Retning. Allerede tidligere har han været paa Landbohøjskolen, men ikke gennemgaaet et fuldstændigt Kursus. Landshøvedingen mente imidlertid, at han burde opholde sig herhede og tage Examen ved Landbohøjskolen og henvendte sig derfor til Landhusholdningselskabet. Dette var ogsaa villigt til at tage sig af ham, men der stillede som Betingelse derfor, at Ministeriet for Island skulde yde et ligesaa stort Tilskud som Landhusholdningselskabet, og derpaa er det gaaet ind. Svein Sveinson er en flink, paalidelig og arbejdsom Mand, og man ventte, at han, efter et Ophold paa Island i Sommeren 1879 for at fuldende nogle paabegyndte Arbejder, i 1880 skal kunne underkaste sig Examen.

Præsidenten skal endnu bemærke, at der, som allerede nævnt, har været tilstaaet Sv. Sveinson en Rejseunderstøttelse iaar af 200 Kr. til en Rejse i Skotland.

ad 15. Forpagter Hansen forekommer det, at det er en for lille Sum, hvormed denne Konto er aflagt. Remien spiller i vore Dage i Landbruget en meget stor Rolle, og der burde derfor

vistnok stjæntes denne Konto nogen mere Opmærksomhed. Taleren ved meget vel, at Landhusholdningselskabets Midler ikke ere saa betydelige, at de kunne række meget vidt, og han vil derfor tillade sig at henstille, om man ikke kunde henvende sig til Staten med Anmodning om, at der i Lighed med, hvad der finder Sted i Sverrig, nemlig i Malmöhus Län, kunde blive fri Analyse af alle Foderstoffer. Han troer, at det kunde gennemføres, naar Landhusholdningselskabet tog kraftig fat derpaa; han har talt med et fremragende Medlem af Rigsdagen, som iøvrigt hører til dem, der knibe paa Bevillingerne, og han vilde med Fornøjelse virke for, at der i hvert Amt blev oprettet et kemisk Laboratorium, hvor man kunde faa analyseret frit. Penge, udgivne af Staten i den Retning, vilde være godt anvendte. Taleren troer som sagt, at det rette Sted, hvorfra Bevægelsen skulde udgaa, er Landhusholdningselskabet, og han har derfor tilladt sig at henlede Præsidiets Opmærksomhed paa denne Sag.

Prof. Jørgensen. Det er vistnok bekendt, at Landhusholdningselskabet tidligere har tilbudt Analyser, om just ikke gratis faa dog paa det Vilkaar, at Selskabet delte Udgifterne med Landmændene. Dette Forhold hævedes imidlertid for en Del Aar siden ved en Beslutning af Generalforsamlingen, hvortil Forslaget ikke fremkom fra Præsidiat, men fra en af de Mænd, der lod analysere allermeest. Han sagde nemlig: Hvad mine Analyser koste er mange Gange mit Medlemskontingent, altsaa jeg maatte skamme mig, om jeg vilde blive ved at benytte Tilbudet; jeg vil betale selv, thi ellers kommer Selskabet i Virkeligheden kun til at have Udgift af mig. Den Nytte, Forslaget skulde gjøre, nemlig bringe Landmændene til at indse Nytten af kemiske Analyser, er et tilbagelagt Stadium; nu maa enhver selv arbejde videre, stjøndt det ganske vist kunde være ønskeligt, at der var en lettere Adgang til at erholde kemiske Analyser foretagne. Hvis den Sag, som den ordførende Præsident omtalte for et Øjeblik siden, gaar igjennem, nemlig Oprettelsen af en Forsøgsstation, vil der blive et kemisk Laboratorium, som er bestemt til at analysere; det vil ganske vist ikke overtage Analyser i det Omfang, som den ærede Taler ønsker, men det vil kunne raade og vejlede og uddanne Folk til at foretage Analyser i det mindre andetsteds. De 500 Kr., vi have staaende paa Budgettet til Analyser, ere kun en lille Rest af, hvad der blev tilbage efter den omtalte Generalforsamlingsbeslutning, og de anvendes ved ekstraordinære Lejligheder, naar Landmændene henvende sig til Landhusholdningselskabet med et eller andet Spørgsmaal af almindelig Interesse, f. Ex. om Indholdet i Massen efter bayerisk XI eller efter hvidt XI og desl. Selskabet overtager da Underfølgelsen og lader den foretage paa sin Regning. Saadanne Ana-

Lyser forekomme undertiden, men 500 Kr. strække ikke langt, og det kunde være ønskeligt nok, at man kunde anvende noget mere. Hvis Staten gaaer ind paa Planen om Oprettelsen af en Forsøgsstation, kommer den til at betale ikke saa ganske lidt i den Anledning, og den ærede Rigsdagsmand, som Taleren omtalte, vil da kunne saa Lejlighed til at virke for Sagen.

Greve Ahlefeldt-Laurvig. Brolykke, maa slutte sig til og anbefale det af Hr. Hansen stillede Forslag, som han troer vil virke heldigt. Det er ikke ubetydelige Kapitaler, der udgives til kunstig Gjødning og Foderstoffer, og man burde derfor, som Tilfældet er i visse Dele af Sverrig, have Lejlighed til at kunne saa disse frit analyserede.

Statsraad Tessdorpf sympatiserer paa det stærkeste med de sidste ærede Talere, saa meget mere som det er ham fuldstændig bekendt, at vi analyserer meget for lidt, hvilket væsentlig hidrører fra, at man trykker sig ved at have de med Analyser forbundne Udgifter. Bort Forbrug af kunstig Gjødning er meget stort og vil forhaabentlig fremdeles vedblive at være det; det vil vistnok snarere voxe end aftage, i det mindste maa vi i Agerbrugets Interesse ønske, at det Gjødningskvaantum, der forbruges, ikke formindskes, men derimod forøges. Af Foderstoffer forbruges der ogsaa meget, men unægtelig er der en meget stor Forskjel paa Kvaliteten. Efter som vi importere en Mængde Foderstoffer og kunstig Gjødning fra Udlandet, vilde det være meget ønskeligt, om det paa en eller anden Maade kunde blive indrettet saaledes, at Landmændene kunde saa en om ikke ganske gratis saa dog lettere Udgang til at saa analyseret, end han har for Tiden. Naar en af Talerens ærede Kolleger henviser til Forsøgsstationen, som staaer i Udsigt, maa han dertil svare, at medens Græsset groer, saa døer Koen. Det er sandsynligt, at denne Forsøgsstation vil lade vente paa sig en god Stund endnu, og her foreligger virkelig en Sag, som for Landbruget har sin store Betydning. Det skal imidlertid indrømmes, at Landhusholdningsselskabet er saaledes stillet, at det maa være overordentlig varsomt med at paatage sig flere Forpligtelser, end det nu har. Fuldstændig gratis Analyser ville være en meget betydelig Udgift for Selskabet; thi nu da Sandsen er vaak, da Synet er skærpet for Analysens Vigtighed og store Betydning, vil en fuldstændig gratis Analyse her i Danmark blive meget stærkt benyttet, og Taleren kan ikke være med til paa Selskabets Begne at følge den svenske Fremgangsmaade. I Sverrig have Selskaberne langt større Midler til Raadighed end her er Tilfældet; saavidt Taleren bekjendt, saa de svenske Selskaber endnu Halvdelen af Brændevinsafgiften, og ere derved meget rundelig aflagte. At man har henledet Bestyrelsens Opmærksomhed paa denne vigtige Post

15, troer Taleren vil blive paastjønnet, og der vil vistnok ogsaa deraf blive taget Anledning til at tage under Overvejelse, hvilken Haandskræftning Selskabet mulig kan yde Landmændene i den omhandlede Retning.

Forspagter Hansen troer, efter hvad han har hørt, at han er bleven misforstaaet. Det er aldeles ikke Talerens Mening, at Landhusholdnings-selskabet skal bidrage mere til Sagens Fremme end det har gjort; det evner dets Midler ikke. Taleren vil derimod, at Staten skal tage Sagen i sin Haand, og han mente, at Præsidiets skulde henvende sig til Ministeriet med Forslag om at oprette kemiske Laboratorier i forskellige Egne af Landet for Statens Regning, hvor der skulde analyseres frit. Om Staten bruger 50,000 Kr. eller 100,000 Kr. i den Retning er forsvindende i Sammenligning med den Nytte, det vil gjøre Landbruget. Landhusholdnings-selskabet kan som sagt ikke yde meget, men det skal være Staten, og den gjør det, naar Sagen kommer frem.

Statsraad Tesdorpf. Det vil ikke være praktisk at oprette Stationer for Analysering i alle Landets Amter. Deres Virksomhed vil paa ingen Maade være saa stor, at det kan lønne sig. Vi have i Hr. Stein en fortrinlig Kemiker i Kjøbenhavn; han expederer os i Almindelighed overordentlig tilfredsstillende og er ogsaa troværdig og paalidelig; hans Præstationer kunne fuldkommen maale sig med det mest paalidelige, der er præsteret noget Sted. Unagtelig er han Privatmand, man han har til alle Tider erklæret sig meget villig til at træde i Forbindelse med det Offentlige og navnlig med Landhusholdnings-selskabet, og han har viist sin Beredvillighed ved mangen Gang at staa 25 pCt. af Betalingen, naar man garanterede ham en vis Sum. Maribo Amts landøkonomiske Selskab akkorderede med ham om at foretage Analyser for en bestemt Sum om Aaret, mod at han nedsatte sit almindelige Honorar med 25 pCt.; men Taleren kan ikke sige, at man høstede meget glædelige Erfaringer deraf. Tilbudet til Selskabets Medlemmer blev kun tarvelig benyttet, og man kunde kun med meget Besvær komme op til den Sum, der var garanteret Hr. Stein, fordi man som sagt ikke var villig til selv med et Afslag af 25 pCt. at benytte Tilbudet og Lejligheden til at faa analyseret. En fuldstændig fri Analyse for Jordbrugerne vil næppe ligge indenfor Billighedens Grænser. Hvis Selskabet havde Midler dertil, kunde det maasse lade Virksomheden gaa i den Retning og bringe den Sag ofre, men gaa til Rigsdagen og forlange, at den skal bevilge en Sum Penge til gratis Analyser tør Taleren ikke være med til. Initiativet burde udgaa fra Rigsdagen, eller ogsaa burde den understøtte Landhusholdnings-selskabet ganske anderledes end med den ringe Sum, Staten for Tiden yder. Vi kunne ikke gaa til

Rigsdagen og forlange Bidrag af den Art eller stille saadanne Fordringer og navnlig ikke i et Tilfælde som dette, thi enhver Industriidrivende vil da med ligesaa god Grund kunne sige: Industrien trænger til at assisteres, vil Rigsdagen ikke bevilge os fri Analyse af de og de Raastoffer i Lighed med, hvad der er bevilget Landmændene. Det er et fuldstændigt analogt Tilfælde, og det maa indrømmes, at det ikke er ganske i sin Orden, at der fra forskjelliges Samsundsklasser stilles saadanne Fordringer til Rigsdagen; men sikkert er det, at for Landhusholdningssekskabet er det en Opfordring til at tage Sagen under Overvejelse. Naar Taleren har anført de Erfaringer, der ere gjorte i Maribo Amt, da maa han tillige gjøre opmærksom paa, at de ligge 10—15 Aar tilbage i Tiden, og siden den Tid har Sagen stillet sig væsentlig anderledes; Landmanden seer for Tiden ganske anderledes paa den, end han gjorde dengang. En Rettlelse med Hensyn til Afgangen til at faa analyseret vil baade være saare nyttig og meget velkommen.

Forstander la Cour maa ligesom Etatsraad Tesdorpf bemærke, at Landmændene ere ikke ene om at bruge Analyser; Udgifterne hertil udgjøre en fast Post paa enhver Fabrikants, Industriidrivendes og mangen Handlendes Budget. Taleren vil iøvrigt spørge Hr. Hansen, om det ogsaa virkelig forholder sig saaledes i Sverrig, som anført; det lyder næsten utroligt, at enhver skal kunne indsende Prøver til fri Analyse; er det andre end de i Landhusholdningssekskaberne værende Medlemmer, der kunne faa fri Analyse? Man hører ofte udtale Ønske om at faa analyseret, men man har ikke nogen Garanti for, at Analysen, naar den kommer frem, ogsaa bliver rigtig forstaaet. Det forekommer Taleren, at noget maa i ethvert Tilfælde de paagjældende bidrage, thi en Analyse er ikke et Djebligs Sag, den tager en Mand's Tid og Arbejde i flere Dage og kan ofte koste 50 Kr. eller derover. Hvis enhver, der fik Lust til at faa et eller andet analyseret, som han havde truffet i sin Bedrift, skulde kunne laste et saadant Arbejde ind paa en Institution, skulde det næsten synes, som om den maatte tvæles deraf og ikke kunne overkomme Arbejdet. En vil have undersøgt Mærgel, en anden kunstig Gjødnings, en tredje forraadnet og friske Staldgjødnings, en fjerde Foderprodukter osv. osv. og det hele vil snart løbe op til mere end selv en meget betydelig Institution vil kunne overkomme.

Etatsraad Hofmann (Wang). Remien er upaatvivlelig en saa vigtig Hjælpekilde for Landmanden, at Taleren vil stemme for ethvert Forslag, der kan bidrage til, at Landmanden kan benytte den i større Maal end hidtil. For saa vidt er han fuldstændig enig med Hr. Hansen, men han troer, at der maatte sættes bestemte Grænser for Benyttelsen, thi ellers vil Afgangen til at

erholde kemiske Analyser udførte blive misbrugt i høj Grad. En af de vigtigste Analyser, der udføres, angaaer kunst. Gødning, men i saa Henseende have vi vistnok i de fleste Egne af Landet Foreninger til Indforskrivning af kunstig Gødning, og disse lade Gødningen undersøge, hvorved Beføstningen bliver fordelt over et større Antal Personer, saa at den ikke mærkes, medens derimod Beføstningen vilde blive stor, hvis hvert Medlem for sig vilde lade Gødningen undersøge.

Godsejer Holm, Lertensfelt, er enig med Forstander la Cour i, at Mængden af Analyser vistnok vil blive saa stor, at Anstalten rimeligvis vil blive kvalt deraf. Han kan ligeledes slutte sig til Hr. la Cour angaaende Bønseligigheden ved at vurdere Analysen. Landmændene overvurdere Betydningen af Jordanalysen; de gaa ud fra, at naar man blot kan faa Jorden analyseret, kan man benytte dette som et vigtigt Moment ved Kjøbet af en Gaard. Er Fosforsphremængden bestemt, mene de, at man ogsaa deraf kan udregne Jordens Produktionsevne. Men saa vidt gaaer Kemien ikke; den kan ikke paavise alt, hvad man troer at kunne faa ud af Analysen. Med Hensyn til Gødningen har Etatsraad Hofman (Bang) henvist til, at vi have vore Foreninger; men det er ikke alene disse, der kunne faa undersøgt for rimelig Pris, det kan ogsaa enhver større Forbruger. Det er ganske rigtigt, som tidligere bemærket, at Landmændene i Malmøhus Län kunne indsende Prover til Analysering. Taleren var engang tilfældig paa Alnarp, da der blev indsendt en Prøve af Foderstof. Professor Nathorst ytrede da: Vi have en urimelig Mængde Analyser af Foderstoffer at foretage, men hvorledes skulle vi afgjøre, om der er iblandet fremmede ostindiske Frosorter, som indeholde Gift eller skadelige Alkaloïder. Det vil være umuligt at kunne bestemme, hvor meget Æggehvitestof o. s. v., der er i Foderstoffet, men hvor meget af Æggehvitestoffet, der er brugbart og anvendeligt, kunne vi ikke se. Saaledes udtalte han sig. Der er hertilands kommen ostindiske Kapskager, som intet Dyr kunde taale at æde; de kunde kun sælges til Gødning. Analysen kan ikke uden at blive for vidtløftig afgjøre alle Spørgsmaal, men den kan sige, at saa og saa meget Næringsstof er til Stede. Man skal forøvrigt kunne holde sig til de solide Fabrikker, der er man sikker paa at erholde uforsfædte Varer. Analyse af fremmede Foderstoffer stoler Taleren for sit Vedkommende ikke paa. I Følge Prof. Nathorst Udsagn kan det ikke ad kemisk Vej afgjøres, om der er Strychnin, Morfin o. s. v. i Kagerne. Man indforskriver Kager billigere, end man kan kjøbe dem her, og det tyder paa, at de maa være mindre gode eller endog forsædte, men det kan ikke afgjøres ad kemisk Vej. Taleren troer derfor, at man overvurderer Analysen

af Foderstoffer. Af disse er der isørigt nogle, som ikke behøves at analyseres, f. Ex. Klidstofferne; man vil med Øjet kunne afgjøre, om de ere forfalskede eller ej. Man kan derfor vistnok raade til at spare Analyser og holde sig til at handle med de bedste Fabrikker, der ville kunne forsyne Markedet.

Grev Ahlefeldt = Laurvig maa bestemt modsigge, hvad Hr. Holm har udtalt, nemlig at den kemiske Analyse ikke skulde have nogen Betydning overfor Handelen med Foderstoffer og Gjødning. Taleren troer, at baade her i Landet og i andre Lande har det viist sig, at netop en udbredt Brug af Analysen i høj Grad har udvirket meget godt, og navnlig har Analysen hertilands bidraget til at konsolidere Handelen med disse Artikler. Vi skulle derfor fremdeles stole paa Analysen, og Taleren antager, at det ikke er helt umuligt at gennemføre det Forslag, Hr. Hansen har forelagt, nemlig at Landmændene skulle have fri Analyse.

Godssejer Holm maa bemærke, at det vilde gjøre ham meget ondt, om han skulde have udtalt, at han ikke lagde tilstrækkelig Vægt paa Analysen. Vi kunne ikke undvære Analysen af kunstig Gjødning, men med Hensyn til Jordanalysen troer han, at man overvurderer dens Betydning, og med Hensyn til Foderstofferne, troer han, at det har sine store Vanskeligheder at godtgjøre aldeles bestemt, om der ikke ved Siden af et meget værdifuldt Foderstof kan være iblandet Stoffer, der kunde være skadelige for Creatureerne.

Forspagter Hansen maa udtale, at han opfattede Hr. Godssejer Holm saaledes, at han ikke lagde Vægt paa Analysen. At det skulde falde en Mand ind at købe en Gaard efter Jordanalyse, har Taleren aldrig tænkt; han tænkte nærmest paa kunstig Gjødning og Foderstoffer. Taleren skal dernæst gjøre en Bemærkning lige over for Etatsraad Tesdorpf. Hvad Staden gjør lige over for den danske Landmand er saare lidt, næsten intet, og der kan derfor vist næppe være noget, hvori Staten bedre kan træde til end netop ved at støtte den kemiske Analyse saaledes, at Landmændene kunne have den frit. Til Etatsraad Hofmans (Bang) Bemærkning om, at Analyse kunde ske gennem Foreninger, skal Taleren sige, at det kjender man alle Steder, men det har langt fra den Betydning, som naar vi direkte sende en Prøve ind og faa den undersøgt. Naar Hr. la Cour udtalte, at han tvivlede om, at det var som anført i Malmohus Län, skal Taleren blot anføre, at hans Søn har indsendt en Flaske Gjødningvand for at faa den analyseret, og det kostede intet. Naar det er for vidtløftigt at oprette en Anstalt i hvert Amt, lad os faa begynde med hvert Stift. Nu for Tiden er der Laboratorium i Kjøbenhavn, og saa længe det kan overkomme Arbejdet, henvende vi os til det, men

naar alle skulle gaa til det, vil Arbejdet blive uoverkommeligt, og et er derfor saa ikke nok, saa maa Staten træde til og i de forskjellige Stifter oprette kemiske Laboratorier. Det var en Maade at støtte Landbruget paa, og det var det, Taleren bad Præsidiets om at tage under Overvejelse.

Forstander la Cour. De Svenske maa sandelig benytte den dem givne Frihed med Moderation; det er tvivlsomt, om det samme vilde ske i Danmark. Hr. Holm er ikke aldeles uberettiget til at pege hen paa Tanken om, at Jordanalysen skulde kunne benyttes ved Kjøb af Jord, thi der har her i Selskabet været afholdt et Foredrag, i hvilket det blev antydet, at man skulde benytte Jordanalyse til Jordbonitering. Hvad Værdien af Foderanalyser angaaer kan Taleren ogsaa tilbøielig slutte sig til Hr. Holm, men maa sige til, at der er et Middel, som kan benyttes, og som Hr. Stein ogsaa har sat en ikke ringe Kraft paa for at kunne byde Landmændene ved Foderundersøgelserne, og som nogenlunde kan garantere mod Indblanding af skadelige Dele. Undersøgelserne ske ad mikroskopisk Vej, og i omtrent 2 Aar har en af vore dygtigste Botanikere beskæftiget sig med denne Sag, for gjennem mikroskopiske Undersøgelser at erholde et saadant Kjendskab til de Stoffer, der kunne indblandes i Foderstofferne, at han kan foretage Undersøgelserne paa en saadan Maade, at han kan støtte Hr. Stein i hans kemiske Analyser af Foderstofferne. Taleren troer, at vi ville komme til at faa solide Svar ogsaa ved Indsendelse af Foderprøver. Det viser sig iøvrigt her som altid, at vi skulle vogte os for at splitte Kræfterne for meget. Det nytter ikke i Henseende til Oprettelse af Laboratorier at gaa fra Amt til Stift; der haves ikke Kræfter til at klare saadanne Analyser, end ikke stiftsvis. Vi have kun et Sted, der baade fra et kemisk og mikroskopisk Standpunkt kan kaldes tilfredsstillende. Taleren bemærker dette for at støtte Etatsraad Tesdorpf's Udtalelse om, at vi skulle være varsomme; vi skulle samle i Stedet for at splutte Kræfterne, navnlig hvor det Arbejde, der kræves er saa umfangsrigt og saa vanskeligt, at det kun, hvor der virkes med Kraft og Tilslutning, kan gøres fyldestgjørende.

Etatsraad Tesdorpf er enig heri, men maa dernæst stærkere præcisere, at de skadelige Stoffer, der findes i Foderstofferne, meget stærkt fremhæves af Hr. Stein ved de mange Analyser, han faaer fra ham. Hr. Steins Udtalelser ere saa bestemte, at Taleren i Henhold til dem med Rolighed kan benytte sig af de Rager, han indforfriver. Til Godsejer Holm maa Taleren bemærke, at det er saa langt fra, at vi ere i Stand til at forsyne os her i Landet med de Foderstoffer, vi have Brug for. I Aarhus er en Fabrik, som arbejder i Palmekager og Kofusnødkager, men efter en lille

Maalestok i Forhold til det Forbrug, som findes her i Landet, saa vi ere altsaa henviste til at hente disse to Slags Kager fra Udlandet. Det vilde heller ikke være ønskeligt, om vi vare reducerede til udelukkende at benytte de hjemlige Kager; man maa vistnok være glade ved, at der er en Konkurrence med gode Kager fra Udlandet. Der kommer til Kongeriget en Mængde fortrinlige Kager fra Kiel, Flensborg og flere andre Steder, og Taleren kan derfor ikke undlade at modsige, at Landmanden, naar han er forsigtig med Importen af disse fremmede Kager, ikke skulde have god Nytte af dem. Det er ingenlunde Tilfældet, at vi med Hensyn til de Kager, vi kjøbe her i Landet, ere fuldstændig betryggede mod enhver Indblanding; vi have fra de bedste Fabrikker faaet Kapskager med en stærk Indblanding af Sennop, hvilket har været til stor Glæde for de Besætninger, der have faaet dem. Taleren kan med Hensyn hertil paaberaabe sig Hr. Steins Udtalelser, eftersom han netop har haft med de Kager at gjøre. Efter den lange Erfaring, Taleren har, maa han udtale, at vi aldeles ikke bør lade være at analysere, tværtimod, vi skulle undertaste saa vel de indenlandske som de fremmede Kager en Analyse.

Forpagter Hansen. Vi ere komne ikke saa lidt bort fra det oprindelige Forslag, der gaaer ud paa at opfordre Præsidiets til at henvende sig til Staten med Anmodning om, at den vil bidrage til en lettere Afgang for Landmanden til at faa analyseret. Det er Talerens Overbevisning, og enhver er vistnok af samme Formening, at hvad Staten yder til at ophjælpe Landbruget er saare lidt. Fri Analyse vilde vistnok være det, der bedst vilde støtte Landvæsenet.

Professur Jørgensen. Gratis Analyse kan der vistnok aldrig blive Tale om, men Analyse til en modereret Pris vil ogsaa nok kunne gjøre det. Sagen skal imidlertid blive taget under nøje Overvejelse.

Forpagter Hansen kan ikke indse, hvad der skulde være i Vejen for Gjennemførelsen af et saadant Forslag. Har man kunnet gjøre det i Sverrig, maa man ogsaa kunne gjøre det her; Staten har her lige saa godt Raad til at betale som der.

ad 16. Præsidenten maa bemærke, at ved Udgiften til Kontorhold er Assistancessummen forhøjet. Den har hidtil været 800 Kr. og er her ansat, til 1080 Kr. Da Summen hidtil var meget lavt ansat, og Arbejdet, navnlig ved det forøgede Medlemstal, var steget, mente man, at det nu var rigtigt at bringe denne Konto paa en lidt mere passende Fod end hidtil.

Efter at saaledes hele Budgettet var gennemgaaet bemærkede Præsidenten, at Bestyrelsen som sædvanlig ønskede Generalforsamlingens Samtykke til at anvende det, der spares paa en Konto, paa en anden, naar der trænges dertil.

Samtykket betragtedes som givet, da ingen udtalte sig derimod.

Derefter meddelte Præsidenten følgende Årsberetning for „Fond til Landmænds Uddannelse“.

Bestyrelsen for det 9. Regnskabsaar modtog ved sin Tiltrædelse en Sparekasseseholdning af	38	Fr.	66	Dre..
Hertil er kommet fra 4 tidligere Bidragdere	44	—	—	—
Renter	1	—	13	—
	<hr/>			
	Ialt		83	Fr. 79 Dre..

Fondens Rentemidler have i det forløbne År bestaaet i:

Et Overskud af	136	Fr.	84	Dre..
Folio-Rente i Privatbanken	2	—	13	—
Do. i Do.	2	—	68	—
Renter i Juni og December Terminer 1878 af 21,600 Kr. fgl. Obligationer	864	—	—	—
	Ialt		1005	Fr. 85 Dre..

Efter Bestyrelsens den 27de Marts udstedte Befjendtgjørelse om de ledige Stipendier indkom 7 Ansøgninger. Der tilstodes saaledes Landbrugseleverne Niels Korsgaard Jacobsen og Carl Hansen Schmidt, der i afvigte År begge have nydt Understøttelse af Fonden, hver 240 Kroner, nemlig 30 Kroner maanedlig i 8 Maaneder. Desuden tilstodes der Mikkel Søren Holm af Vadstrup paa Samsø, 24 År gammel, og Peter Constantin Holm paa Billesholm i Skaane, hver en lignende Understøttelse af 240 Kroner, nemlig 20 Kr. maanedlig i 12 Maaneder fra 23de August d. Å. at regne for at indtræde som Landbrugselever ved Landbohøjskolen.

Udgifterne have i Henhold hertil været:

4 Stipendier à 240 Kroner	960 Kr. „ Dre.
Bekjendtgjørelser i „Berl. Tid.“	11 — 52 —
	Ialt 971 Kr. 52 Dre.

Der vil saaledes blive et Overflud af 34 Kroner 13 Dre at overføre paa næste Aars Regnskab.

December 1878.

Præsidenten. Fondens Ledelse har haft en væsentlig Støtte i Hr. Møller-Holst, der uden Bederlag har udført Sekretærforretningerne. Vi skyldte ham en særlig Tak for den Interesse, han viser denne Sag.

